

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNING

Fastighetsskötare NN, företaget X, meddelade mig att det vid två tillfällen inom relativt kort tid varit brandtillbud i strömställare till samma spis i en lägenhet i ett av företagets hyreshus i X-stad. I huset som har 24 små lägenheter bor övervägande gamla och ensamstående hyresgäster.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Undertecknad Ulf Erlandsson tillsammans med fastighetsskötare NN.

OBJEKTET

I den aktuella lägenheten om 1 rum och kök bodde en ensam dam, över 90 år gammal men mycket pigg. Lägenheten är belägen en trappa upp i ett modernt flerfamiljshus som är pietetsfullt renoverat från att tidigare varit skola. Trots sin ålder lagade hon uppenbarligen nästan all sin mat själv. Däremot orkade hon enligt egen uppgift inte med all städning och rengöring. Spisen var därför ganska flottig både på utsidan och runt strömställarna under överplåten. Spisen är av märke X och är enligt uppgift nio år gammal. En nyinköpt strömställare av likartat utseende är märkt xxx med artikelnummer yyy, kund nr.zzz, Ert ordernummer qq, Vårt ordernummer zzz. Den nya oskadade strömställaren finns också fotograferad.

HÄNDELSEN

Vid två tillfällen inom relativt kort tid hade hennes spis gått sönder. Det var vid båda tillfällena strömställaren till en av plattorna som blev överhettad och började ryka. Vilken eller vilka spispeltor det gäller har det inte gått att få besked om. Spåren på reglagen och sotningen på hällens undersida inne i det utrymme där strömställarna sitter, pekar åt olika håll. Men damen säger att det är den lilla plattan längst fram som "brukar" krängla. Vid båda tillfällena fastnade reglaget och gick inte att vrida mera.

UNDERSÖKNINGEN

När man studerar den brända strömställaren med ett förstoringsglas framgår det att värmeutvecklingen varit störst där en av de två kvarsittande el-ledarna är ansluten till strömställaren. Kopplingen är av den modell där man sticker in en avskalad tråd och drar tillbaka. Ett fjädrande metallbleck ska då ge god kontakt. Förmodligen har det av någon anledning uppstått glappkontakt eller överledning på denna plats. Det framgår av att isoleringen på den aktuella ledaren har smält upp till ett avstånd av nästan 20 mm från anslutningspunkten. Orsaken kan vara felaktig konstruktion eller felaktigt handhavande vid monteringen eller en kombination av dessa orsaker. En annan möjlig orsak är att fett och smuts bildat en hinna som gett överledning i strömställaren. Enligt bild 4 och 5 finns tecken på att det varit upprepade överkokningar som har gjort så att fukt trängt mer på strömställarna.

ÅTGÄRDER

Kopia av denna rapport skickad till spisens tillverkare, till Räddningsverkets brandutredningsprogram samt till hyresvärderna.

